

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія наукової і педагогічної діяльності

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень	доктор філософії
галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	035 Філологія
освітньо-наукова програма	Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство
галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
освітньо-наукова програма	«Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова»
статус дисципліни	дисципліна загальної підготовки

Форма навчання денна, заочна

Навчальний рік 2024 – 2025

Семестр I

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова навчання українська

Форма підсумкового контролю залік

Розробник:

Коваль Тамара Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов

Схвалено на засіданні кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов, протокол № 19 від 13.06.2024 р.

Завідувач кафедри

Валентина ЧЕРНИШ

Схвалено на засіданні вченої ради університету, протокол № 2 від «26» серпня 2024 р.

Голова вченої ради

Роман ВАСЬКО

Мета вивчення дисципліни є формування у майбутніх докторів філософії науково-дослідницької компетентності, ознайомлення аспірантів із методологією наукової та педагогічної діяльності, методикою її реалізації.

1. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) – **3** кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	20 год.	4 год.
семінарські заняття	0	0
практичні заняття	10 год.	2 год.
консультації	0	0
самостійна робота	60 год.	84 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Для успішного освоєння дисципліни аспіранти повинні володіти знаннями в галузях філософії, психології, педагогіки і психології вищої школи, методики навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти. Знання та навички, набуті внаслідок вивчення цих дисциплін, створюють необхідну базу для вивчення дисципліни «Методологія наукової і педагогічної діяльності» і мають високу ступінь кореляції з ними. Аспіранти повинні *знати* теоретико-методологічні основи і поняття в галузі методики реалізації наукового дослідження, *вміти* використовувати в професійній діяльності знання про методологію і методи наукової і педагогічної діяльності.

4. Анотація навчальної дисципліни:

У процесі вивчення дисципліни «**Методологія наукової і педагогічної діяльності**» аспіранти опановують загальні відомості про теоретико-методологічні основи наукового пізнання; провідні закономірності, проблеми й протиріччя розвитку науки, вивчають методологічні засади та науковий апарат методології наукової і педагогічної діяльності, її роль у дослідницькій діяльності майбутнього доктора філософії. Особлива увага приділяється методологічним підходам та принципам педагогічного дослідження, елементам науково-педагогічного дослідження, зокрема проблемі, меті, завданням, об'єкту, предмету, гіпотезі, основним етапам, методам, науковій новизні, практичному значенню, апробації результатів, джерельній базі. Майбутні доктори філософії ознайомлюються із основними вимогами до формулювання теми дисертації, її структури, змісту кожної складової. Особлива увага приділяється питанню визначення об'єкта та предмета дослідження, його актуальності, наукової новизни та практичної цінності, основних завдань у зв'язку із обраною темою. Аспіранти оволодівають також вмінням опрацьовувати наукові джерела, коректно використовувати опрацьовані наукові публікації у своїй роботі, правильно оформляти бібліографію. Крім того, мета цієї дисципліни – поглибити теоретичні знання аспірантів в галузі реалізації різних теоретичних і емпіричних методів дослідження (анкетування, тестування, пробного навчання, експерименту та ін.) і оформлення необхідної документації (протоколів анкетування, тестування, пробного навчання). Дисципліна сприяє формуванню також інтегральної компетентності фахівця, здатності розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі освіти в процесі професійної діяльності або навчання. Зміст навчальної дисципліни розкривається у **трьох змістових модулях**. У першому – подаються теоретико-методологічні засади та методи реалізації наукової і педагогічної діяльності. У другому – етика та психологія наукової діяльності. У третьому – організація і проведення наукової діяльності по підготовці дисертаційного дослідження. У межах цієї дисципліни аспіранти розвивають уміння планувати і вирішувати завдання професійного та особистісного розвитку і самовдосконалення.

5. Компетентності аспірантів, визначені освітньо-науковою програмою (ОНП) (освітнім компонентом).

5.1. Компетентності аспірантів з навчальної дисципліни «Методологія наукової і педагогічної діяльності» базуються на *інтегральній, загальних і фахових компетентностях, визначених освітньо-науковою програмою «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство».*

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань із загальнофілологічних дисциплін (мовознавства, теорії літератури, перекладознавства, семіотики), історії їх становлення і розвитку, сучасного стану й актуальних проблем, новітніх наукових парадигм і методології філологічних досліджень (мовознавчих, літературознавчих, перекладознавчих).

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 3. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження на основі набуття універсальних навичок дослідника, зокрема і в міждисциплінарних галузях.

ЗК 5. Усвідомлення необхідності та дотримання норм професійної етики та розширення загального культурного світогляду; здатність до безперервного професійного та особистісного розвитку, самовдосконалення.

ЗК 7. Здатність до участі в роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів з урахуванням європейської та євроатлантичної інтеграції держави; демонстрації значної авторитетності, інноваційності, високого ступеню самостійності, академічної та професійної доброчесності, постійної відданості розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.

ЗК 8. *Здатність до осмислення філософсько-світоглядних засад, сучасних тенденцій, напрямів і закономірностей розвитку вітчизняної і світової науки в умовах глобалізації й інтернаціоналізації.*

ЗК 9. *Здатність до наукового пізнання, застосування здобутих знань у практичній діяльності на засадах загальної та спеціальної методології.*

ЗК 10. *Здатність ефективно і толерантно працювати в команді, діяти самостійно й автономно, демонструвати персональну відповідальність; ставитися критично до власних наукових досягнень і здобутків інших дослідників; усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.*

ЗК 11. *Здатність планувати й ефективно використовувати час у науковій і педагогічній діяльності; вибирати і ефективно використовувати сучасні інформаційні технології дистанційного навчання у власній науковій і педагогічній діяльності, в організації та проведенні наукових заходів (конференції, наукові семінари, майстеркласи тощо).*

ЗК 12. *Здатність працювати з наукометричними базами даних з метою виконання власного наукового дослідження та вміння використовувати сучасні технології для організації і забезпечення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.*

Фахові компетентності (ФК):

ФК 2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх; започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.

ФК 3. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.

ФК 4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів; розширювати та переоцінювати вже існуючі знання і професійну практику.

ФК 6. Здатність планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі філології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів; вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань у галузі філології, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому; використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній діяльності та в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 8. Здатність до викладацької діяльності в межах спеціальності «Філологія», що передбачає самостійну розробку методів і технологій навчання, формування відповідної адекватної інформаційної бази, здійснення аналітичного супроводу розроблених технологій; здатність до організації та проведення навчальних занять, удосконалення методології науково-педагогічної майстерності, педагогічної техніки, професійних умінь майбутніх учених, викладачів вищої школи; здатність оцінювати наукові проекти в галузі освіти, здатність створювати власні науково-педагогічні матеріали за профілем кафедри.

ФК 9. Здатність формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство), робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

ФК 10. Здатність визначати методологічні засади комплексного філологічного дослідження у сферах мовознавства, літературознавства та перекладознавства, самостійно розробляти й запроваджувати методологію дослідження, яка базується на результатах наукових розвідок, міжнародних стандартах і рекомендаціях. Удосконалювати методи проведення експериментальних досліджень і застосування методів статистичної та кількісної обробки одержаних результатів.

Таблиця 1

**Матриця відповідності компетентностей, визначених навчальною дисципліною
(освітнім компонентом) «Методологія наукової і педагогічної діяльності»
компетентностям, визначеним освітньо-науковою програмою
«Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство».**

Компетентності, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом)	Програмні компетентності																		
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності								Фахові компетентності									
		ЗК 3	ЗК 5	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9	ФК 10	
Набуття концептуальних та методологічних знань у галузі освітніх наук, зокрема засвоєння основних концепцій, теорій, методик, технологій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань про систему освіти, оволодіння термінологією з напрямку наукового дослідження.	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+			+	+	+	+	+	
Здатність цілісно і системно аналізувати педагогічні явища з погляду фундаментальних філософських теорій, традиційних та новітніх науково-методологічних підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	
Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у педагогічній галузі на основі розуміння природи їх виникнення, чинників впливу, динаміки розвитку з			+	+	+	+		+	+		+	+		+	+	+	+	+	

використанням теоретичних та експериментальних методів наукового дослідження; переосмислювати й удосконалювати вже існуючі знання і професійну практику.																		
Здатність ініціювати, організувати та проводити комплексні теоретичні та експериментальні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності	+	+	+		+				+	+	+	+		+	+	+	+	+
Здатність формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі освіти (педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур), робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.	+	+	+			+				+	+	+		+	+	+	+	+

5.2 Компетентності аспірантів з навчальної дисципліни «Методологія наукової і педагогічної діяльності» базуються на *інтегральній, загальних і фахових компетентностях, визначених освітньо-науковою програмою «Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова».*

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні завдання і проблеми в галузі освіти у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань із загальнопедагогічних дисциплін (загальна педагогіка та історія педагогіки; теорія та методика навчання іноземних мов в закладах освіти різного типу), тенденції їх становлення і розвитку, сучасного стану й актуальних проблем, новітніх наукових парадигм і методології педагогічних досліджень та/або професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до встановлення причинно-наслідкових зв'язків, осмислення, узагальнення філософсько-світоглядних засад сучасних тенденцій, напрямків і закономірностей розвитку української та зарубіжної науки для розуміння освітніх та наукових процесів і явищ в умовах глобалізації й інтернаціоналізації.

ЗК 2. Здатність до системного наукового пізнання, комплексного застосування здобутих знань у практичній діяльності на засадах загальної та спеціальної методології.

ЗК 3. Здатність до проведення аналітичної та експериментальної наукової діяльності; організації, планування та прогнозування результатів наукових досліджень; створення та інтерпретації нових знань у процесі здійснення наукового пошуку на основі сформованих універсальних навичок і вмінь дослідника; застосування кращих світових практик у професійній діяльності.

ЗК 4. Здатність ініціювати, організовувати та проводити комплексні теоретичні й експериментальні дослідження в сфері науково-дослідницької та інноваційної діяльності, зокрема і в міждисциплінарних галузях, які призводять до отримання нових закономірностей та виявлення невирішених раніше проблем або їх частини.

ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї та нестандартні підходи до їх імплементації (креативність), абстрактно мислити, адаптуватися до нових умов і ситуацій, ставитися критично до власних наукових здобутків і надбань інших дослідників.

ЗК 7. Здатність на основі етичних міркувань спілкуватися з різними цільовими аудиторіями, використовуючи відповідну лексику, методи, техніки, прийоми та стратегії комунікації, мотивувати аудиторію рухатись до спільної мети в роботі вітчизняних і міжнародних науководослідницьких колективів у контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 3. Здатність цілісно і системно аналізувати педагогічні явища з погляду фундаментальних філософських теорій, традиційних та новітніх науково-методологічних підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.

ФК 4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у педагогічній галузі на основі розуміння природи їх виникнення, чинників впливу, динаміки розвитку з використанням теоретичних та експериментальних методів наукового дослідження; переосмислювати й удосконалювати вже існуючі знання і професійну практику.

ФК 6. Здатність формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі освіти (педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур), робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

ФК 7. Здатність ініціювати й організовувати професійну, науково-інноваційну та викладацьку діяльність, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних методів і

прийомів; здійснювати наукові оригінальні дослідження, досягати результатів та розв'язувати поставлені завдання в галузі освіти.

ФК 8. Здатність до викладацької діяльності в межах спеціальності “Освітні, педагогічні науки”, удосконалюючи методологію науково-викладацької майстерності, педагогічну техніку, професійні вміння майбутніх учених, викладачів вищої школи; планувати й організовувати освітній процес у вищій школі згідно з визначеними проміжними і кінцевими цілями навчання, розробляючи власні наукові і дидактичні матеріали (підручники, посібники, методичні рекомендації) та технології за профілем навчальної дисципліни; здатність до організації та проведення навчальних занять, встановлювати ефективну міжособистісну взаємодію зі студентами та доброзичливий психологічний клімат у колективі, підтримувати здоров'язбережувальне середовище; здатність організовувати контрольні заходи, оцінювати результати навчальної діяльності студентів, застосовуючи традиційні та альтернативні методи

ФК 11. Здатність оприлюднювати результати наукових розвідок із вирішення проблем освіти та публічно захищати результати дисертаційного дослідження українською та/або іноземними мовами.

ФК 12. Здатність здійснювати педагогічну рефлексію і самоаналіз науково-дослідницької, педагогічної діяльності, вбачати перспективи досліджень, прогнозувати шляхи подальшого розвитку освітньої науки.

Таблиця 1.2

Матриця відповідності компетентностей, визначених навчальною дисципліною (освітнім компонентом) «Методологія наукової і педагогічної діяльності» компетентностям, визначеним освітньо-науковою програмою «Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова»

Компетентності, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом)	Програмні компетентності													
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності						Фахові компетентності						
		ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 7	ФК 3	ФК 4	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 11	ФК 12
Набуття концептуальних та методологічних знань у галузі освітніх наук, зокрема засвоєння основних концепцій, теорій, методик, технологій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань про систему освіти, оволодіння термінологією з напрямку наукового дослідження.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Здатність цілісно і системно аналізувати педагогічні явища з погляду фундаментальних філософських теорій, традиційних та новітніх науково-методологічних підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у педагогічній галузі на основі		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+

розуміння природи їх виникнення, чинників впливу, динаміки розвитку з використанням теоретичних та експериментальних методів наукового дослідження; переосмислювати й удосконалювати вже існуючі знання і професійну практику.															
Здатність ініціювати, організувати та проводити комплексні теоретичні та експериментальні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності	+	+	+	+		+		+	+		+	+	+	+	
Здатність формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі освіти (педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур), робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.	+	+	+		+			+	+		+	+	+	+	

6. Очікувані програмні результати навчання з дисципліни (ПРН):

6.1. Результати навчання аспірантів з дисципліни базуються на програмних результатах навчання, визначених освітньо-науковою програмою «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство».

ПРН 4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.

ПРН 11. Організувати викладання філологічних дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності студентів, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

ПРН 12. Оцінювати власну наукову і професійну діяльність, обирати і втілювати стратегії саморозвитку та самовдосконалення в науково-дослідній та викладацькій діяльності.

ПРН 15. Застосовувати принципи організації й проведення комплексних теоретичних і експериментальних досліджень в сфері філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство) з урахуванням відомих наукових розвідок, міжнародних стандартів і рекомендацій.

ПРН 17. Дотримуватися правил ефективної роботи в команді, аналізувати і описувати ситуацію професійної взаємодії на основі знань етичних, психологічних і соціокультурних детермінант поведінки та діяльності людини; обирати і застосовувати оптимальні технології ефективної комунікації.

ПРН 18. Використовувати сучасні освітні технології, методи і засоби навчання з метою забезпечення високого рівня особистісного та професійного розвитку, планувати та ефективно використовувати час у науковій і педагогічній діяльності, удосконалювати педагогічну майстерність та дотримуватися педагогічної етики.

ПРН 19. Володіти вимогами до навчально-методичних матеріалів кафедри й створювати їх (навчальна програма, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс,

розділи навчально-методичного посібника, навчальний посібник, підручник, практикум тощо).

ПРН 22. Приймати обґрунтовані рішення, мотивувати людей задля руху до спільної мети; цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність (толерантність); усвідомлювати рівні можливості і гендерні проблеми.

Таблиця 2

Матриця відповідності результатів навчання з дисципліни (освітнього компонента) «Методологія наукової і педагогічної діяльності» програмним результатам навчання, визначених освітньо-науковою програмою

Результати навчання з дисципліни (освітнього компонента)	Програмні результати навчання							
	ПРН 4	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 15	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 22
Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття) методології наукової і педагогічної діяльності. Знати і розуміти	+	+	+	+	+	+	+	+
Знати і розуміти методи, підходи і принципи наукової і педагогічної діяльності, методологію наукового пошуку в галузі освіти.	+	+	+	+	+	+	+	+
Знати і розуміти теоретичні методи наукової і педагогічної діяльності.	+	+		+		+	+	+
Знати і розуміти емпіричні методи наукової і педагогічної діяльності: опрацювання наукових публікацій, навчальної документації, результатів викладацької діяльності, наукового спостереження, опитування тощо.	+	+	+	+	+	+	+	+
Вміти сформулювати мету і завдання дисертації доктора філософії. Розуміти технологію написання дисертації доктора філософії, загальну характеристику та вимоги до дисертаційного дослідження.	+	+	+	+	+	+	+	+
Знати вимоги до оформлення дисертації доктора філософії.	+	+	+	+	+	+	+	+
Знати вимоги до оформлення і захисту дисертації, апробації та оприлюднення результатів дослідження.	+	+	+	+		+	+	+

6.2. Результати навчання аспірантів з дисципліни базуються на програмних результатах навчання, визначених освітньо-науковою програмою «Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова».

ПРН 2. Критично аналізувати та оцінювати основні класичні та новітні освітні концепції, фундаментальні праці конкретної педагогічної спеціалізації, глибоко розуміти

теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження і пропонувати шляхи їх вирішення.

ПРН 4. Порівнювати і класифікувати різні наукові теорії у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію; критично аналізувати особисті наукові досягнення і здобутки інших дослідників.

ПРН 5. Формулювати фундаментальну наукову проблему в освітній галузі (педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур) та робочу гіпотезу з досліджуваного питання.

ПРН 6. Визначати мету власного наукового дослідження, генерувати нові ідеї, мислити абстрактно і критично, адаптуватися до нових умов і ситуацій.

ПРН 7. Обирати та обґрунтовувати адекватну предмету педагогічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі освіти, керуючись чинними державними нормативно-правовими і програмно-методичними документами, що визначають роботу в закладі освіти.

ПРН 8. Дотримуватися норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження; дотримуватися особистісного вибору в морально-ціннісних ситуаціях, що виникають у професійно-педагогічній діяльності.

Таблиця 2.2

Матриця відповідності результатів навчання з дисципліни (освітнього компонента) «Методологія наукової і педагогічної діяльності» програмним результатам навчання, визначених освітньо-науковою програмою «Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова»

Результати навчання з дисципліни (освітнього компонента)	Програмні результати навчання					
	ПРН 2	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8
Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття) методології наукової і педагогічної діяльності.	+	+	+	+	+	+
Знати і розуміти методи, підходи і принципи наукової і педагогічної діяльності, методологію наукового пошуку в галузі освіти.	+	+	+	+	+	+
Знати і розуміти теоретичні методи наукової і педагогічної діяльності.	+	+		+		+
Знати і розуміти емпіричні методи наукової і педагогічної діяльності: опрацювання наукових публікацій, навчальної документації, результатів викладацької діяльності, наукового спостереження, опитування тощо.	+	+	+	+	+	
Вміти сформулювати мету і завдання дисертації доктора філософії. Розуміти технологію написання дисертації доктора філософії, загальну характеристику та вимоги до дисертаційного дослідження.	+	+	+	+	+	
Знати вимоги до оформлення дисертації доктора філософії.	+	+	+	+	+	
Знати вимоги до оформлення і захисту дисертації, апробації та оприлюднення результатів дослідження.	+	+	+	+		

7. Відповідність програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Методологія наукової і педагогічної діяльності».

Таблиця 3

Матриця відповідності програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Методологія наукової і педагогічної діяльності»

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
<p>ПРН 2. Критично аналізувати та оцінювати основні класичні та новітні освітні концепції, фундаментальні праці конкретної педагогічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження і пропонувати шляхи їх вирішення.</p> <p>ПРН 4. Порівнювати і класифікувати різні наукові теорії у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію; критично аналізувати особисті наукові досягнення і здобутки інших дослідників.</p> <p>ПРН 5. Формулювати фундаментальну наукову проблему в освітній галузі (педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур) та робочу гіпотезу з досліджуваного питання.</p> <p>ПРН 6. Визначати мету власного наукового дослідження, генерувати нові ідеї, мислити абстрактно і критично, адаптуватися до нових умов і ситуацій.</p> <p>ПРН 7. Обирати та обґрунтовувати адекватну предмету педагогічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі освіти, керуючись чинними державними нормативно-правовими і програмно-методичними документами, що визначають роботу в закладі освіти.</p> <p>ПРН 8. Дотримуватися норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження; дотримуватися особистісного вибору в морально-ціннісних ситуаціях, що виникають у професійно-педагогічній діяльності.</p>	<p><i>Загальнонаукові методи теоретичного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення.</p> <p>Технологія дистанційного та змішаного навчання</p> <p><i>Методи інтерактивного (комунікативного) і проблемного навчання</i></p> <p><i>Методи навчання:</i> проблемний, груповий, проектний інтерактивний, комп'ютерний, професійної взаємодії з використанням різних методів (аналіз літературних джерел, спостережень, інтерв'ю), презентація</p>	<p>Індивідуальне і групове опитування.</p> <p>Експрес-контроль.</p> <p>Усне опитування</p> <p>Демонстрація мультимедійних презентацій</p> <p>Оцінювання індивідуальних завдань аспірантів.</p>

	результатів виконаних досліджень. Технології: Веб-технології, мережні і хмарні технології	Тематичне тестування. Модульна контрольна робота. Залік.
--	---	--

8. Система оцінювання результатів навчання (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень аспірантів)

Контроль результатів навчання аспіранта з дисципліна «**Методологія наукової і педагогічної діяльності**» здійснюється у формі *вхідного, поточного, модульного та підсумкового (семестрового) контролю*. Механізм і критерії оцінювання оприлюднюються кафедрою психології педагогіки та фізичного виховання на своєму сайті та інформаційному стенді та доводяться до відома аспірантів до початку навчального року.

Вхідний контроль застосовується як передумова успішної організації вивчення дисципліни. Він дає змогу визначити наявний рівень знань здобувачів вищої освіти і слугує орієнтиром для реалізації індивідуального підходу в процесі викладання дисципліни та визначенні форм організації освітнього процесу і методів навчання.

Поточний контроль успішності аспірантів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом модуля кожної дисципліни оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності аспіранта. Поточний контроль проводиться на кожному семінарському, практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях і набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспірантів здійснюється *за накопичувальною системою*.

Навчальна дисципліна «Методологія наукової і педагогічної діяльності» складається з одного модуля на першому курсі аспірантури.

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень аспірантів реалізується за такою технологією. Оцінюються такі складники:

Аудиторна та самостійна робота аспіранта	Модульна контрольна робота
50 балів	50 балів

Рейтинг модуля обчислюється у такий спосіб.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспіранта (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу навчального модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу аспіранта як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання у межах годин, відведених на практичні (семінарські) заняття.

Модульна контрольна робота (виконується перед заліком):

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі аспіранти виконують модульні контрольні роботи з усіх дисциплін. Модульні контрольні роботи можуть оцінюватися в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	– 50 балів;
«добре»	– 40 балів;
«задовільно»	– 30 балів;
«незадовільно»	– 20 балів;
Неявка на МКР	– 0 балів;

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР. Максимальний рейтинговий бал аспіранта становить 100 балів.

Зразок МКР

Модульна контрольна робота (МКР)

з дисципліни «Методологія наукової і педагогічної діяльності»

Дати відповіді на питання:

- Емпіричні методи наукової і педагогічної діяльності.
- Визначити методи наукового дослідження, які плануються використовувати в науковій і педагогічній діяльності.
- Створити презентацію на тему «Системний підхід – один із головних напрямків методології спеціального наукового пізнання»

Критерії оцінювання МКР

№ Завдання	Кількість балів за завдання	Критерії оцінювання	Параметри оцінювання
1	15	1) Відповідність змісту 2) Повнота і ґрунтовність викладу 3) Термінологічна коректність	1) За відповідність обраного змісту – 5 балів; 2) За повноту і ґрунтовність викладу – 5 балів; 3) За термінологічну коректність – 5 балів.
2	15	1) Відповідність змісту 2) Повнота і ґрунтовність викладу 3) Термінологічна коректність	1) За відповідність обраного змісту – 5 балів; 2) За повноту і ґрунтовність викладу 5 балів; 3) За термінологічну коректність – 5 балів.
3	20	Правильність і за певними вимогами виконання практичного завдання	Правильно і за певними вимогами виконано практичне завдання – 20 балів.
Загальна кількість балів	50		

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на окремих його завершених етапах. Підсумковий контроль включає семестровий контроль.

- **Підсумкове оцінювання - залік**

Вимоги до заліку

Об'єкти контролю: Формування у майбутніх докторів філософії здатності здійснювати науково-педагогічну діяльність.

Форми контролю:

- усна співбесіда;
- виконання практичного завдання (наприклад, створення мультимедійної презентації наукової доповіді).

Критерії оцінювання заліку:

Усна співбесіда: відповідність змісту; повнота і ґрунтовність викладу; термінологічна коректність.

Схема оцінювання заліку:

Усна співбесіда і виконання практичного завдання оцінюються згідно визначених критеріїв за шкалою “зараховано”, “не зараховано”.

№	Критерії оцінювання заліку	Шкала оцінювання	
		«зараховано»	«не зараховано»
1.	Відповідність змісту	Відповідь аспіранта повністю/в основному відповідає змісту питання. Основні проблеми визначено чітко.	Відповідь аспіранта лише частково відповідає/ не відповідає змісту питання. Основні проблеми визначено нечітко/не визначено.
2.	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкриті.	Основні проблеми розкриті лише частково і без належної глибини/ зовсім не розкриті.
3.	Термінологічна коректність	Аспірант досить вільно й коректно користується науковою термінологією.	Аспірант майже не користується науковою термінологією.
4.	Правильність виконання практичного завдання	Виконане аспірантом завдання повністю виконано.	Завдання аспірантом не виконано.

Оцінка “**зараховано**” виставляється за умови, якщо відповідь аспіранта в повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям.

Оцінка “**не зараховано**” виставляється за умови, якщо відповідь аспіранта не відповідає хоча б одному із зазначених критеріїв.

- **умови допуску до заліку:** повне виконання програми навчальної дисципліни, відпрацювання пропущених лекцій і практичних занять, успішне виконання МКР.

Організація оцінювання

Поточне оцінювання полягає у визначенні рівня підготовки аспіранта до практичного заняття і якість виконання науково-дослідницького завдання у процесі самостійної позааудиторної роботи.

Критерії оцінювання аудиторної роботи аспірантів

Рівень підготовки аспіранта до практичного заняття (теоретичні знання з теми заняття) оцінюється за **5-ти бальною** шкалою.

Кількість балів	Критерії оцінювання
5 балів	Відповідь є повною і ґрунтовною; аспірант коректно оперує науковою термінологією і суттєво доповнює відповіді інших, що є свідченням його систематичної підготовки до занять.
4 бали	Відповідь є переважно повною і ґрунтовною, але не підкріплена прикладами; аспірант коректно оперує науковою термінологією і суттєво доповнює відповіді інших.
3 бали	Відповідь є неповною, неточною, не підкріплена прикладами іноземною мовою; аспірант припускається помилок щодо вживання наукової термінології і фрагментарно доповнює відповіді інших.
2 бали	Відповідь є фрагментарною, не підкріплена прикладами; аспірант припускається помилок щодо вживання наукової термінології і не доповнює відповіді інших.
1 бал	Відповідь демонструє лише початкові уявлення аспіранта про предмет обговорення і низький рівень володіння науковою термінологією; аспірант не може навести доцільні приклади, відповіді інших не доповнює.

Аспірант отримує **0 балів**, якщо був присутній на практичному занятті, але не взяв участь в обговоренні його питань, або не відвідав його. У випадку, якщо аспірант не відвідав принаймні одне практичне заняття, він допускається до заліку лише за умови його (їх) відпрацювання.

Самостійна позааудиторна робота полягає у виконанні **індивідуального завдання** і має на меті формування у майбутніх докторів філософії здатності здійснювати освітню і науково-дослідницьку діяльність.

Індивідуальне завдання передбачає підготовку та оформлення мультимедійної презентації доповіді на наукову конференцію. Презентація готується за вимогами, що виставляються викладачем і здається в кінці семестру перед написанням модульної контрольної роботи.

Максимальна оцінка за виконання завдання – **5 балів**. За невиконання завдання аспірант отримує **0 балів**.

У кінці вивчення дисципліни напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу аспіранта як середнє арифметичне поточних оцінок за ці види роботи (помножити на 10) з округленням до десятої частки, що є **рейтинговим балом** магістранта за роботу протягом семестру (**максимум – 50 балів**).

Шкала відповідності оцінок

Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		Разо м	у тому числі			Разо м	у тому числі		
			лекці ї	семінарс ькі / практич ні заняття	самостій на робота		лекці ї	семінарс ькі / практич ні заняття	самостій на робота
Модуль 1									
Змістовий модуль 1.									
Теоретико-методологічні засади та методи реалізації наукової і педагогічної діяльності									
1.	Тема 1. Методологічні засади та науковий апарат методології наукової і педагогічної діяльності, її роль у дослідницькій діяльності майбутнього доктора філософії	6	2	0	4	6	2	0	4
2.	Тема 2 Організація наукової діяльності в галузі освіти. Методологічні засади та особливості науково- педагогічної діяльності.	6	2	0	4	4	0	0	4
3.	Тема 3 Методологічні підходи та	6	2	0	4	4	0	0	4

	принципи педагогічного дослідження								
4.	Тема 4 Елементи науково-педагогічного дослідження (проблема, мета, завдання, об'єкт, предмет, гіпотеза, основні етапи, методи, наукова новизна, практичне значення, апробація результатів, джерельна база).	6	2	0	4	4	0	0	4
5.	Тема 5. Види наукового та педагогічного дослідження та особливості їх методологічних засад.	6	2	0	4	4	0	0	4
Змістовий модуль 2.									
Етика та психологія наукової діяльності									
1.	Тема 6. Сучасні наука та етика наукової діяльності. Етичний кодекс ученого. Норми етики вченого.	6	2	0	4	8	2	0	6
2	Тема 7. Етика в наукових дослідженнях: від теорії до практики.	6	2	0	4	6	0	0	6
3	Тема 8. Принцип наукової доброчесності. Етика наукових публікацій	6	2	0	4	6	0	0	6

4	Тема 9. Наукова спільнота як предмет психологічного аналізу. Психологічні особливості наукової школи як основної «одиниці» організації спільної діяльності вчених.	6	2	0	4	6	0	0	6
5	Тема 10. Психологія творчості та продуктивності у науковій діяльності. Виявлення та обґрунтування внутрішніх передумов успіху в науці. Творчість як універсальна якість особистості та її системний аналіз.	6	2	0	4	6	0	0	6
Змістовий модуль 3.									
Організація і проведення наукової діяльності									
1.	Тема 11. Класифікація методів наукового дослідження. Теоретичні методи науково-педагогічного дослідження. Аналіз і синтез. Індукція та дедукція. Аналогія, абстрагування. Узагальнення та порівняння та ін.	6	0	2	4	8	0	2	6

2.	Тема 12. Емпіричні методи дослідження. Опрацювання наукових публікацій. Методи опитування в структурі психолого педагогічного дослідження. Метод тестування. Метод експерименту в педагогічному дослідженні.	6	0	2	4	6	0	0	6
3.	Тема 13. Соціологічні методи у педагогічній науці. Соціометрія. Методи експертних оцінок. Анкетування. Метод дослідної бесіди, інтерв'ю.	6	0	2	4	6	0	0	6
4.	Тема 14. Особливості оприлюднення результатів науково-педагогічного дослідження. Вимоги до оформлення і захисту дисертації доктора філософії. Апробація та оприлюднення результатів досліджено.	6	0	2	4	6	0	0	6
5.	МКР	6	0	2	4	16	4	2	10
	Усього годин	90	20	10	60	90	2	4	84

7. Рекомендовані джерела (у тому числі Інтернет ресурси)

Основна (базова):

1. Етичні проблеми співавторства / 2021 р. Компанія «SOER Publishing». Доступно: <https://soer-publ.com.ua/uk/blog/etichni-problemispivavtorstva/>.
2. Зміст поняття «наукова етика» / 2010 р. Доступно: <https://osvita.ua/vnz/reports/culture/10771/>.
3. Що таке конфлікт інтересів у дослідженнях? / 2021 р. Доступно: <https://nim.media/articles/shcho-take-konflikt-interesiv-u-doslidzhennyakh>.
4. Наукова чесність. Доступно: https://pidru4niki.com/70383/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/naukova_chesnist.
5. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця: ДОВ "Вінниця", 2008. 278с.
6. Козловський Ю. М. Методика науково-педагогічного дослідження: навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 192 с.
7. Козловський Ю. М. Методологія педагогічного дослідження: навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 196 с.
8. Корягін М. В., Чік В. Ю. Основи наукових досліджень: навч. посібник. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ: Алерта, 2019. 492 с.
9. Психологія наукової діяльності : [Монографія] / Н. Ю. Воляннюк, Г. В. Ложкін, А. Б. Колосов, Б. В. Анд рій - цев. Київ : КІП ім. Ігоря Сікорського; Центр ДЗК, 2020. 352 с.
10. Роль наукової етики в сучасних економічних дослідженнях / Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" за заг. ред. В. В. Семеніхіна, А. Б. Почтовюк.
11. Сисоєва С. О., Козак Л. В. Розвиток дослідницької компетентності викладачів вищої школи: навч. посібник. Київ: ТОВ «Видавниче підприємство «ЕДЕЛЬ-ВЕЙС», 2016. 156 с.
12. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: підручник. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с.

Додаткова:

1. Коваль Т. І., Сисоєва С. О., Сущенко П.П. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2009. 380
2. Мальська М., Пандяк І. Організація наукових досліджень: навч. посібник. Київ : Центр навч. літератури, 2017. 136 с.
3. Методика організації науково-педагогічних досліджень: метод. посібник / уклад. О. Є. Антонова та ін. Житомир, 2018. 76 с.
4. Ніколаєва С. Ю. Методи та організація сучасних досліджень з методики навчання іноземних мов і культур: навчально-методичний посібник для студентів магістратури та аспірантури. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2019. 136 с.
5. Основи наукових досліджень: конспект лекцій / укл. Е. В. Колісніченко. Суми : Сумський державний університет, 2012. 83 с.
6. Староста В. І., Товканець Г. В. Методологія та методи науково-педагогічних досліджень: навч.-метод. посібник. Мукачево: Мукачівський державний ун-т, 2015. 64 с.
7. Тверезовська Н.Т., Сидоренко В. К. Методологія педагогічного дослідження. Київ : Центр навч. літератури, 2017. 440 с.
8. Тушева В. В. Основи наукових досліджень: навч. посібник. УМО НАПН України. Харків: «Федорко», 2014. 408 с.

8. Додаткові ресурси (за наявності):

Сайти видань кафедри педагогіки та методики викладання іноземних мов

1. Освітній сайт КНЛУ – <http://m.knlu.edu.ua/course/index.php?categoryid=13>
2. Репозитарій КНЛУ – <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/handle/787878787/30>

Сайти кафедри та викладачів кафедри педагогіки, методики викладання іноземних мов

Сайт кафедри. –: <http://methods.knlu.edu.ua/>

Сайти глосаріїв наукової термінології

Glossary of Research Terms